

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið
Sölvhólsögötu 7
101 Reykjavík

sent á samráðsgátt

Reykjavík, 19. júní 2020

Mál: Umsögn um áformaða heildarendurskoðun laga um loftferðir

1. Almenn

Samtök atvinnulífsins og Samtök ferðapjónustunnar (samtökin) hafa tekið til umsagnar ofangreint mál sem birt var á samráðsgátt stjórnvalda 22. maí sl. Að mati samtakanna er tímabært að endurskoða lög um loftferðir svo að með þeim sé tryggð skýrt lagaumgjörð í samræmi við þær reglur sem gilda innan EES. Í því tilliti er sérstaklega mikilvægt að við innleiðingu EES gerða sé ekki gengið lengra með ríkari íþyngjandi kröfum en gert er í samkeppnislöndum Íslands. Með því er samkeppnishæfni íslenskra flugrekenda skert sem haft getur alvarlegar afleiðingar og fækkað störfum. Við innleiðingu ESB-reglugerða sem falla innan sviðs EES-samningsins í íslenskan rétt gefst ekki svigrúm til aðlögunar. Gerðirnar eru almennt innleiddar með tilvísunaraðferð þannig að þeim er veitt lagagildi í heild sinni. Í þessu tilviki stendur til að endurskoða lög um loftferðir í heild sinni og sníða þau þannig að lagastoð sé fyrir innleiðingu reglugerðar ESB 2018/1139 og afleiddra gerða. Sérstaklega þarf að gæta að því að við endurskoðunina séu felld brott séríslensk lagaákvæði með skyldum og eftirliti sem ekki er að finna í samkeppnislöndum Íslands. Að sama skapi þarf að varast að ný ákvæði rati inn í endurskoðaða löggjöf sem hafa slæm áhrif á samkeppnishæfni íslenskra flugrekstraraðila. Loks þarf að nýta allar ívilnandi undanþágur sem EES gerðin býður upp á.

2. Lok mála á stjórnarsýslustigi

Borið hefur á því að auglýst sé lögmannsþjónusta við innheimtu bóta til farþega vegna seinkana á flugi og þegar flug fellur niður. Dæmi eru um að mál hafði verið höfðuð fyrir farþega þegar mun einfaldara, fljótlegra og ódýrara hefði verið fyrir farþega að senda erindi á Samgöngustofu. Nær óþekkt er að aðildarfyrirtæki samtakanna á sviði flugrekstrar hlýti ekki úrskurðum Samgöngustofu og því eru málaferlin algerlega óþörf. Stór hluti bóta sem fást með þessum hætti renna í vasa lögmannna. Málaferlin þjóna þeim eina tilgangi að afla lögmönnum tekna á kostnað farþega. Að mati samtakanna þarf að vera fyrir hendi skilvirk stjórnarsýsluleið sem aðilum er gert að tæma áður en deilumál þeirra ratar til dómstóla. Oft er um að ræða einföld mál og því mun hagkvæmara að ljúka þeim á stjórnarsýslustigi en með atbeina dómstóla. Í samræmi við 70. gr. stjórnarskrárinnar er meginreglan sú að allir eigi rétt á því að fá skorið úr um réttindi sín og skyldur fyrir óháðum og óhlutdrægum dómstóli. Við sérstakar aðstæður og með því að kveða skýrt á um það í lögum að stjórnarsýsluleið skuli tæmd áður en leitað er til dómstóla er ekki gengið gegn þessum stjórnarskrárvarða rétti manna. Með tilliti til neytendasjónarmiða er að mati samtakanna nauðsynlegt að gera það í þessu tilviki. Í þessu samhengi má t.d. horfa til 40. gr. samkeppnislaga nr. 44/2005.

3. Lokaorð

Eins og kunnugt er hefur flugrekstur á Íslandi verið í vanda undanfarið. Sá vandi jókst til muna með kórónukreppunni. Í eðlilegu árferði getur flugrekstur skapað þúsundir vel launaðra starfa og skapað þjóðarbúinu miklar tekjur. Til þess að svo megi verði þarf samkeppnishæfni flugrekstrar að vera eins og best gerist í Evrópu. Hluti af því er að flugrekendur hér búi ekki við

meira íþyngjandi lagaumhverfi en í öðrum Evrópulöndum. Við endurskoðun loftferðalaga er gullið tækifæri fyrir íslensk stjórnvöld til að tryggja að svo verði.

Virðingarfyllt,

f.h. Samtaka atvinnulífsins
ferðabjónustunnar

Heiðrún B. Gísladóttir

Heiðrún Björk Gísladóttir

f.h. Samtaka

Jóhannes Þór Skúlason

Jóhannes Þór Skúlason